

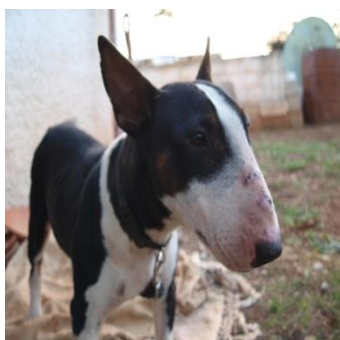
Η Παραδοσιακή Κινέζικη Ιατρική σε κτηνιατρικά περιστατικά: Αντιμετώπιση της λεισμανίασης σκύλων (καλααζάρ)

Βασίλης Τσάκαλος

Βελονιστής, Βοτανοθεραπευτής

Διδάσκων στην ΑΚΑΔΗΜΙΑ Αρχαίας Ελληνικής και Παραδοσιακής Κινέζικης Ιατρικής

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η Μάσκα είναι ένα θηλυκό Bull Terrier που βρέθηκε εγκαταλελειμμένο μέσα σε ένα εκκλησάκι! Φαινόταν εξαιρετικά ταλαιπωρημένη, αδυνατισμένη, φοβισμένη και παρουσίαζε δυσκολία στη βάδιση. Τα πέλματα

και στα 4 πόδια (περισσότερο στα πίσω) ήταν πολύ πρησμένα, κόκκινα, αιμορραγούσαν και πυροροούσαν. Το ίδιο και στη μουσούδα της, πάνω από τη μύτη, άνοιγε το δέρμα κι αιμορραγούσε. Το τρίχωμα ήταν ρυπαρό, με αλωπεκία και υπήρχε μια γενικότερη οσμή σήψης. Με άλλα λόγια το ζώο σάπιζε από το εσωτερικό του...

Κατά την επίσκεψη στον κτηνίατρο την επόμενη ημέρα υπολογίστηκε ότι με βάση τα δόντια της ήταν περίπου 5 ετών. Στις εξετάσεις αίματος βρέθηκε θετική στο καλααζάρ, με τιμές 1/1600, την υψηλότερη τιμή που μετράνε τα μικροβιολογικά εργαστήρια.

ΚΑΛΑ-AZAP: Ο ΜΑΥΡΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ

Τι είναι όμως αυτό το περιβόητο καλααζάρ (Kala-azar); Καταρχήν η ίδια η λέξη προέρχεται από τα σανσκριτικά και σημαίνει “μαύρη ασθένεια”, “μαύρος πυρετός” (*kala*=μαύρο, *azar*=πυρετός, ασθένεια), ενώ είναι επίσης γνωστό ως “*dumdum*” ή *σπλαχνική λεισμανίαση*. Προκαλείται από τα παράσιτα του γένους *Leishmania*. Τα πρωτόζωα αυτά εισβάλλουν μέσω του αίματος στα εσωτερικά όργανα (ήπαρ, σπλήνα, μυελό και νεφρό), ενώ αν δεν αντιμετωπιστεί προκαλεί τον θάνατο σχεδόν στο 100% των περιπτώσεων. Τα συμπτώματα της ασθένειας είναι πυρετός, απίσχναση, έλκη, κόπωση, αναιμία, σπληνομεγαλία και ηπατομεγαλία. Στο τελικό στάδιο επέρχεται ο θάνατος λόγω νεφρικής ανεπάρκειας.

Υπάρχουν δυο κύριοι τύποι λεισμανίασης, α) η δερματική, όπου το παράσιτο παραμένει στο δέρμα και δημιουργεί έλκη και β) η σπλαχνική που είναι και θανατηφόρα. Το καλααζάρ είναι ο δεύτερος τύπος, της σπλαχνικής λεισμανίασης. Ο πρώτος τύπος είναι κοινός στους τροπικούς, στη ΝΑ Ασία, στην Αφρική, στην Ν. Αμερική και αυτή τη στιγμή νοσούν έως και 12.000.000 άνθρωποι παγκοσμίως, με 1.500.000 - 2.000.000 νέες λοιμώξεις ετησίως. Ο τύπος της σπλαχνικής λεισμανίασης θεωρείται η δεύτερη σε συχνότητα παρασιτική νόσος στους ανθρώπους, μετά την ελονοσία κι υπολογίζεται πως προκαλεί περί τις 500.000 μολύνσεις και 60.000 θανάτους παγκοσμίως κάθε χρόνο. Άνω του 90% των περιπτώσεων συμβαίνουν στην Ινδία, στο Σουδάν και τη Βραζιλία.

Η σπλαχνική λεισμανίαση μεταδίδεται μέσω ενός εντόμου, της θηλυκής σκνίπας του γένους *Phlebotomus* στον Παλιό Κόσμο και του γένους *Lutzomyia* στον Νέο Κόσμο. Τρέφεται με αίμα τις νύχτες, από κοιμισμένα θηράματα. Αν τσιμπήσει ένα ζώο-φορέα, ρουφάει μαζί και το παράσιτο που είναι στην αμαστιγωτή μορφή του, είναι στρογγυλό και δεν κινείται. Θα μπορούσαμε να το παρομοιάσουμε με ένα ωάριο (yin μορφή) ή ένα σπόρο. Μόλις εισέλθει στο στομάχι της σκνίπας, γρήγορα αλλάζει μορφή, γίνεται τριπλάσιο σε μέγεθος και αναπτύσσει ουρά που του επιτρέπει να κινείται (yang μορφή). Αναπαράγεται ασεξουαλικά και μετακινείται στον οισοφάγο, όπου παραμένει ώσπου η σκνίπα να τραφεί ξανά από ένα άλλο θηλαστικό. Τότε μαζί με το σάλιο της σκνίπας, περνάει στον επόμενο ξενιστή και εισβάλλει στα μακροφάγα κύτταρα, όπου αλλάζει ξανά στην προηγούμενη αμαστιγωτή μορφή του. Σταδιακά αυξάνεται σε πληθυσμό, δημιουργεί συστηματική λοίμωξη στον ξενιστή και εξαπλώνεται στα εσωτερικά όργανα, ιδιαίτερα στον σπλήνα, το ήπαρ και τα νεφρά, προκαλώντας σπληνομεγαλία, ηπατομεγαλία και νεφρική ανεπάρκεια.

Η ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Για την θεραπεία της λείσμανίασης η σύγχρονη κτηνιατρική προτείνει συνήθως μια αγωγή με Zylarour (ένα φάρμακο με δραστική ουσία την αλλοπουρινόλη, που χρησιμοποιείται επίσης κατά της ουρικής αρθρίτιδας) και Glucantime, το γνωστότερο και παλιότερο φάρμακο ενάντια στην λείσμανίαση, ένα πολύ ισχυρό χημικό φάρμακο με δραστική ουσία την *αντιμονιακή N-μεθυλο-γλυκαμίνη (meglumine antimoniate)*, με κάποιες σημαντικές παρενέργειες. Καταρχάς υπάρχουν περιστατικά σκύλων που δεν αντέχουν το φάρμακο, επιδεινώνεται η κατάστασή τους και κάποια από αυτά καταλήγουν. Δεύτερον, η μορφή του φαρμάκου είναι ενέσιμη και πρέπει να χορηγείται 2 φορές / ημέρα, για 3-4 μήνες. Τρίτον, το κόστος του είναι υψηλό και φτάνει περίπου τα 300 ευρώ.

Μια δεύτερη εναλλακτική λύση είναι ένα νεώτερο φάρμακο, το Milteforan, με δραστική ουσία την *μιλτεφοσίνη (miltefocin)* που κυκλοφορεί σε μορφή σιροπιού και χορηγείται από το στόμα μαζί με το φαγητό. Υπάρχουν όμως δύο σημαντικά μειονεκτήματα όσον αφορά κι αυτό το χημικό φάρμακο. Πρώτον, τυχόν παρενέργειες του φαρμάκου, δεν είναι γνωστές σε βάθος χρόνου και δεύτερον, το κόστος του φαρμάκου είναι αδικαιολόγητα υψηλό, φθάνοντας στην Ελλάδα έως και τα 250 ευρώ, ενώ για παράδειγμα στην Ιταλία κοστίζει 100 ευρώ.

Το υψηλό κόστος των παραπάνω φαρμάκων οφείλεται, τουλάχιστον μερικώς, στην απαρχαιωμένη ελληνική νομοθεσία σχετικά με την λείσμανίαση, που σε αντιδιαστολή με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, προβλέπει πως τα ζώα που πάσχουν από λείσμανίαση θα πρέπει να θανατώνονται για να ελεγχθεί ο πληθυσμός του παρασίτου. Έτσι τα φάρμακα Glucantime και Milteforan είναι στην ουσία παράνομα κι έρχονται στην Ελλάδα μέσω κάποιων ιδιωτών, που πολλές φορές κερδοσκοπούν. Άρα στην ουσία όποιος θέλει να προμηθευτεί τα παραπάνω φάρμακα τα βρίσκει μόνο στη «μαύρη αγορά».

ΔΙΑΦΟΡΟΔΙΑΓΝΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Τα συμπτώματα που είχαν εκδηλωθεί στην Μάσκα ήταν τα εξής:

- Πυώδεις κύστες με αιμορραγία στα οπίσθια πέλματα (μεσοδακτύλιες κύστες).
- Έλκη στις αρθρώσεις, πρησμένοι λεμφαδένες.
- Αιμορραγία στην περιοχή του προσώπου, πάνω από τη μύτη.

- Αδυναμία στήριξης στα πίσω πόδια, αστάθεια στη βάδιση, αταξία.
- Σκλήρυνση του μυϊκού ιστού με συμπτωματολογία όμοια της ουρικής αρθρίτιδας.
- Οнуχογρύπωση, οнуχομεγαλία.
- Απίσχυση.
- Ρυπαρό τρίχωμα με πιτυρίαση.
- Οσμή σήψης.
- Ακράτεια ούρων, πολουρία, συχνοουρία.
- Απογευματινή πυρετική κίνηση.
- Κόκκινη γλώσσα.
- Γρήγορος, αδύναμος σφυγμός.

Η αναζήτηση στην αγγλική βιβλιογραφία της ΠΚΙ σχετικά με την λείσμανίαση είχε εντυπωσιακά αποτελέσματα ... δεν υπήρχε σχεδόν τίποτα σχετικά με τη θεραπεία αυτής της τόσο σοβαρής ασθένειας, στο πλαίσιο της Παραδοσιακής Κινέζικης Ιατρικής! Ως εκ τούτου, θα έπρεπε να βρεθεί ένας τρόπος να μεταφραστούν τα συμπτώματα του Καλαζάρ που αναφέρονται στην Κτηνιατρική, σε ορολογία ΠΚΙ. Για τον λόγο αυτό χρησιμοποιήθηκε η θεωρία των 4 Επιπέδων (Wen Bing) για τον καθορισμό και θεραπεία επιδημικών ασθενειών που σχετίζονται με εισβολή Ανέμου-Φωτιάς και που γενικά οφείλονται σε εξωγενείς βλαπτικούς παράγοντες, εμφανίζουν γρήγορη επιδείνωση με πυρετό και σχετίζονται με συγκεκριμένες εποχές του έτους.

Με βάση αυτή τη θεωρία λοιπόν, μπορεί να θεωρηθεί πως το τσίμπημα της σκνίπας είναι μια εισβολή εξωτερικού βλαπτικού παράγοντα, πιο συγκεκριμένα «εισβολή Ανέμου-Φωτιάς». Αυτό διότι η σκνίπα ως ιπτάμενο ον ανήκει στο στοιχείο του Ανέμου και η προβοσκίδα της είναι μια αιχμηρή ακίδα που μας παραπέμπει στο στοιχείο της Φωτιάς. Η εισβολή επιδημικών παρασίτων αναφέρεται επίσης ως «εισβολή Καλοκαιρινού Καύσου» [*Xie's Chinese Veterinary Herbology*]. Καθώς το παράσιτο εγκαθίσταται στο αίμα και πολλαπλασιάζεται, θεωρείται πως η εισβολή της Φωτιάς βρίσκεται στο επίπεδο του αίματος (xue), μια κατάσταση που δημιουργεί αιμορραγίες από το δέρμα. Επιπλέον υπήρχε έντονη οσμή σήψης, καθώς και δυσκολία στην κίνηση, που μας παραπέμπει σε πιθανή ύπαρξη Φλέγματος. Επίσης, όταν βρέθηκε το ζώο ήταν αδυνατισμένο, γεγονός που μπορεί να ερμηνευτεί ως δαπάνη του Yin από την Τοξική Φωτιά.

Συμπεραίνοντας, η παραπάνω εικόνα μπορεί να περιγραφεί ως «εισβολή εξωτερικού Ανέμου-Φωτιάς, ο οποίος προκάλεσε τοξική φωτιά στο αίμα, δαπάνη του yin και πιθανή παρουσία φλέγματος».

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Καταρχήν, ο Βελονισμός αποδείχθηκε εξαιρετο βοηθητικό μέσο. Τοποθετούσαμε βελόνες σε σημεία στο σώμα του ζώου όπου υπήρχαν σημάδια βλάβης. Αυτό από μόνο του ήταν αρκετό για να τονώνει το ζώο μετά από κάθε συνεδρία Βελονισμού. Ο χρόνος του Βελονισμού εξαρτιόταν από το ίδιο το ζώο. Ένας μέσος όρος για την εμφάνιση ορατών αποτελεσμάτων ήταν τα 20-30 λεπτά. Υπήρχαν φορές που ο σκύλος σηκωνόταν, τινάζόταν κι έδιωχνε τις βελόνες από πάνω του. Συχνά μετά το πέρας του Βελονισμού ήταν αισθητή η αλλαγή. Η συχνότητα βελονισμού ήταν 2-3 φορές / εβδομάδα.

Σχετικά με τις συνταγές των βοτάνων, μελετώντας τη σχετική βιβλιογραφία και μέσω του διαδικτύου, βρέθηκαν κάποια βότανα και δραστικές ουσίες που θεωρούνται αποτελεσματικές ενάντια στην λεισημανίαση, αν και υποτίθεται όχι τόσο αποτελεσματικές όσο τα επίσημα χημικά κτηνιατρικά φάρμακα. Τέτοιες ουσίες σε βότανα της Παραδοσιακής Κινέζικης Βοτανοθεραπείας είναι η βερβερίνη που υπάρχει στα Huang Bai (Cortex Phellodendri), Huang Lian (Rhizoma Coptidis) και Huang Qin (Radix Scutellariae Baicalensis), η αρτεμισινίνη που υπάρχει στο Qing Hao (Artemisia Annuae), καθώς και διάφορα άλλα αλκαλοειδή.

Το πρώτο σκεύασμα που δόθηκε στη Μάσκα στις 27-11-2012, ήταν η συνταγή βοτάνων Huang Lian Jie Du Tang για την απομάκρυνση και καταστολή Φωτιάς-Υγρασίας-Φλέγματος κι από τους 3 Θερμαστές, την οποία έλαβε συνεχόμενα για 70 ημέρες. Κατά την περίοδο αυτή μειώθηκαν οι αιμορραγίες, η δυσσομία και τα οιδήματα.

Επίσης λάμβανε παράλληλα το χημικό φάρμακο Zylarour. Η Μάσκα έλαβε το Zylarour έως την 47^η ημέρα, όταν αντικαταστάθηκε με το Soluric, ένα νεότερο φάρμακο με την ίδια δραστική ουσία, που όμως αποδεσμεύεται σταδιακά στον οργανισμό, σε δοσολογία 300 mg για 2 φορές/ημέρα.

Από τις 21-2 έως τις 16-3-2013 (23 ημέρες) η Μάσκα είχε περίοδο. Ο κτηνίατρος ανέφερε πως συνήθως μετά την περίοδο, οι τιμές του καλααζάρ πέφτουν, καθώς αποβάλλεται ένας αριθμός παράσιτων από το αίμα. Θεωρήθηκε λοιπόν πως είναι η κατάλληλη στιγμή για να χορηγηθεί η συνταγή Qing Hao San, που ενδείκνυται για την αποβολή παράσιτων από το έντερο και το αίμα (επίπεδα ying και xue), ώστε να ευδωθεί η γενικότερη καθαριστική κίνηση του οργανισμού μέσω του αίματος της περιόδου.

%	Φαρμακευτική Ονομασία	Κινεζική Ονομασία (Pin-Yin)	Δράσεις
13	Artemisia	Qing Hao	Kill and expel Blood-mediated parasites
12	Areca	Bing Lang	Expel Gastrointestinal worms and parasites
12	Dryopteris	Guan Zhong	Kill parasites
12	Quisqualia	Shi Jun Zi	Kill Gastrointestinal worms
12	Omphalia	Lei Wan	Kill internal and external worms
11	Condonopsis	Dang Shen	Tonify Qi and strengthen Zheng Qi
11	Atractylodes	Bai Zhu	Tonify Qi and strengthen Spleen
12	Astragalus	Huang Qi	Tonify Qi and enhance immune functions
5	Glycyrrhiza	Gan Cao	Harmonize Dosage

Η συνταγή Qing Hao San.

Στις 4-3-2013 και πριν από τη χορήγηση της νέας συνταγής επαναλήφθηκαν οι εξετάσεις για να ελεγχθούν οι τιμές του καλααζάρ. Το αποτέλεσμα ήταν πολύ εντυπωσιακό. Οι τιμές είχαν φτάσει στο 1/200! Η βελτίωση που επήλθε μόλις σε 3,5 μήνες ήταν εντυπωσιακή κατά τον κτηνίατρο και δεν είναι το σύνηθες! Πρέπει δε, να ληφθεί υπόψη πως οι τιμές κάτω του 1/100 θεωρούνται αρνητικές. Έτσι λοιπόν, με τα νέα δεδομένα, ο στόχος πλέον ήταν η πλήρης εξάλειψη του παράσιτου από τον οργανισμό του σκύλου, κάτι που η κτηνιατρική θεωρεί πολύ δύσκολο.

Κατά τη χορήγηση της Qing Hao San παρατηρήθηκε διάρροια, που στην αρχή θεωρήθηκε ως μια κίνηση κάθαρσης του οργανισμού. Δυστυχώς όμως η διάρροια αυτή επέμεινε για 9 ημέρες, παρόλο που ήδη διακόπηκε η χορήγηση της συνταγής και του Soluric από την 6^η ημέρα. Πιθανές αιτίες ήταν είτε η ταυτόχρονη χορήγηση της συνταγής μαζί με την αλλοπουρινόλη, είτε η ίδια η συνταγή καθώς τα βότανα ήταν κρύα και πιθανόν να έπληξαν τον Σπλήνα, δημιουργώντας Ανεπάρκεια Qi. Στην περίπτωση αυτή προτείνεται η διακοπή της συνταγής για λίγες ημέρες και η χορήγησή της στο 1/3 της αρχικής δοσολογίας για 2-3 μέρες, αυξάνοντας τη δόση σταδιακά ως τα 0,1 gr / kg βάρους του ζώου (βασική δόση για οποιαδήποτε συνταγή που προρίζεται για σκύλους, ενώ για άλλα ζώα αναφέρονται διαφορετικές δοσολογίες).

Σε μια προσπάθεια αποβολής Υγρασίας-Φωτιάς από τον Κάτω Θερμαστή, χορηγήθηκε για ένα μήνα Huang Bai μαζί με την τροφή της, το οποίο επίσης δεν είχε ιδιαίτερα αποτελέσματα. Τον Μάιο

κατά την τρίτη επίσκεψη στον κτηνίατρο κι ενώ η γενική εικόνα του ζώου είχε βελτιωθεί κατά πολύ, θεωρήθηκε πιθανή η διατροφική δυσανεξία στο σιτάρι. Πράγματι αλλάζοντας την τροφή της, μετά από δυο μόλις ημέρες οι μεσοδακτύλιες κύστες υποχώρησαν κατά 70% στα δύο μπροστινά πόδια και στο πίσω αριστερό. Μάλιστα μια μέρα που της δόθηκαν ζυμαρικά υπήρξε σαφής επιδείνωση των ποδιών της και γενικότερη κατάπτωση του οργανισμού της που αποδεικνύει την σαφή σχέση του πεπτικού της συστήματος με τις μεσοδακτύλιες κύστες.

Ανυποχώρητη παρέμεινε μια κύστη ανάμεσα από τα δάκτυλα του πίσω δεξιού ποδιού, στο πέρας του μεσημβρινού της Χ.Κ. Τότε χορηγήθηκε η συνταγή *Long Dan Xie Gan Tang* με το σκεπτικό της αποβολής υγρασίας-φωτιάς από τον μεσημβρινό της Χ.Κ. και του κάτω Θερμαστή γενικότερα, για περίπου ένα μήνα, όπου διαπιστώθηκε πως είχε αρκετά θετικά αποτελέσματα αλλά όχι πλήρη ίαση. Ανά διαστήματα συνεχίζεται η χορήγηση της εν λόγω συνταγής με σχετικά καλά αποτελέσματα στα υπόλοιπα πόδια εκτός από το συγκεκριμένο δάκτυλο του δεξιού πίσω ποδιού.

Θεωρώντας πως όλη αυτή η περιπέτεια της είχε δαπανήσει το yin, της χορηγήθηκε και η συνταγή *Liu Wei Di Huang* για την θρέψη του yin. Την έλαβε για τρεις ημέρες στην αρχή και τη δέχτηκε πολύ καλά. Η χορήγηση συνεχίστηκε για άλλες τρεις ημέρες και η γενική της κατάσταση βελτιώθηκε περαιτέρω (το τρίχωμα έχει αποκατασταθεί, είναι γεμάτη ζωντάνια και ευωδιαστή!).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα περίπτωση, είδαμε ένα ζώο με προχωρημένα συμπτώματα λειψμανίας να αναρρώνει δίχως τα γνωστά κτηνιατρικά σκευάσματα. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε ήταν η Παραδοσιακή Κινέζικη Ιατρική (Π.Κ.Ι.). Αντιμετωπίστηκε η αντικειμενική δυσκολία της έλλειψης πληροφοριών στην ελληνική και αγγλική βιβλιογραφία σχετικά με την ασθένεια αυτή και τρόπους αντιμετώπισής της με βάση την Π.Κ.Ι. Ως εκ τούτου, έπρεπε να γίνει η αντιστοίχιση των συμπτωμάτων του σκύλου από την κτηνιατρική ορολογία σε ορολογία της Π.Κ.Ι. η διαφοροδιάγνωση βάση των αρχών της Π.Κ.Ι και τελικά η αποκατάσταση του ζώου με τη μέθοδο της Κινέζικης Βοτανοθεραπείας και του Βελονισμού.

Ως προς τον Βελονισμό, είναι σίγουρο πως λειτουργεί ως υποβοηθητικό μέσο για την επίτευξη της θεραπείας, ακόμα και χωρίς την ακριβή, αλλά

με την κατά προσέγγιση τοποθέτηση των βελονιστικών σημείων.

Σχετικά με τα κινέζικα βότανα, είναι ανεκτίμητη η προσφορά τους στην θεραπευτική πράξη, κάτι που έχω προσωπικά παρατηρήσει ήδη αρκετές φορές τα τελευταία 2 χρόνια. Είναι σημαντικό να αναφερθεί το φαινόμενο της συνέργειας μεταξύ πολλών δραστικών συστατικών που υπάρχουν μέσα στις βοτανικές συνταγές, έναντι της δράσης μίας ή το πολύ δύο δραστικών ουσιών που περιέχονται στα χημικά φάρμακα. Για παράδειγμα η παρακάτω συνταγή “Huang Lian Jie Du Tang” αποτελείται από 4 βότανα, που το καθένα περιέχει 3-5 δραστικές ουσίες, συνολικά γύρω στις 15-20 δραστικές ουσίες που συνεργούν μεταξύ τους για το καλύτερο θεραπευτικό αποτέλεσμα. Επιπλέον κάθε παραδοσιακός βοτανολογικός οφείλει να αναγνωρίζει και να συνδέεται με το πνεύμα και την ενεργειακή φύση του φυτού, κάτι που υφίσταται στα βότανα λόγω του ότι είναι ζωντανό οργανισμός, μέρος του ευρύτερου πλέγματος της Ζωής και δεν υφίσταται στα χημικά φάρμακα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Όταν βρέθηκε δεν μπορούσε να περπατήσει πάνω από λίγα μέτρα. Δυσκολευόταν να καθίσει ή να σηκωθεί κι οι κινήσεις της ήταν αργές. Το βλέμμα της ήταν θλιμμένο και ήταν αδύναμη. Είχε οσμή σήψης, το τρίχωμά της ήταν ρυπαρό, με αλωπεκία κι ήταν μόλις 15 kg. Εφτά μήνες μετά, η Μάσκα είναι σε πολύ καλή κατάσταση. Έχει πάρει 5 kg, σηκώνεται και κάθεται άνετα πια, τεντώνεται, περπατάει καμαρωτή μεγάλες αποστάσεις, γελάει, παίζει, ακόμα και τρέχει κάποιες φορές!

Στις 3-10-2013, 11 μήνες μετά, πραγματοποιήθηκαν για 3η

φορά αιματολογικές εξετάσεις. Τα αποτελέσματα στις τιμές καλαζάρ ήταν αρνητικά! Επιπλέον εξετάσεις για το ήπαρ και τα νεφρά της έδειξαν πως είναι σε άριστη κατάσταση. Η Μάσκα έχει περίοδο, έχει δυναμώσει πάρα πολύ και ο κτηνίατρος προτείνει ανεπιφύλακτα να ζευγαρώσει...!

Ήταν μια δύσκολη κι επίπονη διαδικασία που χρειάστηκε αρκετή έρευνα, συνεργασία, ρίσκο όμως τα αποτελέσματα ευώδωσαν την προσπάθεια. Η προσπάθεια αυτή ήταν ακόμα δυσκολότερη από την έλλειψη σχετικής βιβλιογραφίας σχετικά με την λειψμανία και την Π.Κ.Ι. Με την εργασία αυ-

τή ελπίζω πως θα καλυφθεί μερικώς αυτό το κενό, ανοίγοντας το δρόμο για περαιτέρω έρευνα για την αντιμετώπιση της λεισμανίασης.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλω να ευχαριστήσω τους δασκάλους μου στην ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΚΙΝΕΖΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, Αλέξανδρο Τηλικίδη και Κωνσταντίνο Γρίβα για την αμέριστη βοήθειά τους, την Αμιλία Τσιτιρίδου για την πρότασή της να χρησιμοποιηθεί το Soluric αντί του ευρέως γνωστού Zylarour, καθώς και τον κτηνίατρο Στέλιο Καλογερόπουλο για την στήριξή του σε αυτό το δύσκολο εγχείρημα!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- ✓ Bensky D. et al, 2004. Materia Medica, 3rd edition.
- ✓ Τηλικίδης, Α. 2011. Κινέζικη Βοτανοθεραπεία: Βότανα και Συνταγές. ETRA.
- ✓ Μαντζώρου, Ε. 2009. Σημειώσεις σχετικά με τη Θεωρία των 4 Επιπέδων “Wen Bing”, από το μάθημα της Κινέζικης Βοτανοθεραπείας, Ακαδημία Αρχαίας Ελληνικής και Παραδοσιακής Κινέζικης Ιατρικής.
- ✓ Mishra, B.B., R. R. Kale, V. Prasad, V. K. Tiwari & R. K. Singh. 2011. Scope of natural products in fighting against leishmaniasis. Opportunity, Challenge and Scope of Natural Products in Medicinal Chemistry, 121-154.
- ✓ Sen, R., Bandyopadhyay, S., Dutta, A., Mandal, G., Ganguly, S., Saha, P. & M. Chatterjee. 2007. Artemisinin triggers induction of cell-cycle arrest and apoptosis in Leishmania donovani promastigotes. Journal of Medical Microbiology 56(9), 1213-1218.
- ✓ Sen, R., Ganguly, S., Saha, P. & M. Chatterjee 2010. Efficacy of artemisinin in experimental visceral leishmaniasis. International Journal of Antimicrobial Agents 36(1), 43-49.
- ✓ Shukla, Anil Kumar & Singh, Bishal Kumar & Patra, Sanjukta & Dubey, Vikash Kumar, 2009, India, Rational Approaches for Drug Designing against Leishmaniasis
- ✓ Vennerstrom, JL, Lovelace, JK, Waits, VB, Hanson, WL & DL Klayman. 1990. Berberine derivatives as antileishmanial drugs. Antimicrobial Agents and Chemotherapy 34(5): 918-921.
- ✓ Virbac, Milteforan: Νέα εποχή για τον έλεγχο της λεισμανίασης του σκύλου
- ✓ Χαραλαμπίδης, Σ.Θ, πρώην καθ/τής, δ/ντής του Εργαστηρίου Παρασιτολογίας και Παρασιτικών Νοσημάτων της Κτηνιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ, ΛΕΙΣΜΑΝΙΑΣΗ: Μια ιστορία με πολλές προκαταλήψεις, <http://users.auth.gr/harala/a08.Leishmaniosis.html>
- ✓ Xie, H. 2010. Xie's Chinese Veterinary Herbology. Wiley-Blackwell.
- ✓ <http://www.tcmassistant.com>
- ✓ <http://www.wikipedia.org>

Η Παραδοσιακή Κινέζικη Ιατρική σε κτηνιατρικά περιστατικά

Κτηνιατρικός Βελονισμός

στις 3-4/5/2014, ώρα: 16:00-20:00 στην Κηφισιά

Παρουσίαση: **Βασίλης Τσάκαλος**

Κόστος συμμετοχής: 50 €

Για περισσότερες πληροφορίες:

τηλ. 6980 279 001, basilis.tsakalos@gmail.com

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ
ΚΙΝΕΖΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

